

Памятаем пра «Узвышша»

Сёлета 26 мая ў Беларускім дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва праішлі XXII Узвышаўскія чытанні «Беларускія пісьменнікі ваенага пакалення: лёсы і творы». У канферэнцыі прынялі ўдзел супрацоўнікі БДАМЛіМ, Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў, Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, Дзяржаўнага літаратурнамемарыяльнага музея Якуба Коласа, Літаратурнага музея Максіма Багдановіча, Цэнтра даследавання беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, літаратуразнаўцы, гісторыкі, краязнаўцы.

Удзельнікаў чытання ўвітаў намеснік дырэктара Дэпартамента па архівах і справаводстве Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь Аляксей Цвяткоў, які падкрэсліў важнасць гістарычных дакументаў ваенага часу і пажадаў удзельнікамі плёну ў далейшых даследаваннях. Дырэктар БДАМЛіМ Ганна Запартыка адзначыла непасрэдную сувязь пісьменнікаў літаратурнага аб'яднання «Узвышша» Пятра Глебкі, Кандрата Крапівы, Максіма Лужаніна з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны.

На пленарным пасяджэнні кандыдат фізіка-матэматычных навук, выкладчык Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Аляксандр Красоўскі расказаў пра жыццёвы шлях свайго бацькі Мікалая Красоўскага, дзяржаўнага і культурнага дзеяча, аднаго з арганізатораў партызанскаага руху ў Беларусі ў гады вайны. Аляксандр Мікалаевіч перадаў на захаванне ў архіў-музей дакументы бацькавага архіва, сярод якіх дзённік, дзе ёсць запісы пра вядо-

Выступае Ганна Запартыка

мых пісьменнікаў. Разам з дакументамі ў архіў-музей перададзены ўнікальны экспанат — легендарны фотаапарат «Лейка», з якім Мікалай Ільіч не разлучаўся ўсе гады вайны.

Пад час працы секцыі прагучалі даклады «Творчая дзейнасць паэта Максіма Танка ў гады Вялікай Айчыннай вайны ў аўдыя-візуальных дакументах Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадокументаў» (Алена Траццяк), «Асоба і лёс Язэпа Пушчы праз архіўны фонд пісьменніка ў адлюстраўванні віртуальнага праекта “На хвалі часу, у плыні жыцця”» (Юлія Амосава), «Гісторыя станаўлення і развіцця бібліятэчнай справы Беларусі праз кантэкст архіўнага документа» (Ірына Кукета), «Сілай духу падобныя: сыны беларускіх літаратараў, што змагаліся і загінулі за Радзіму (паводле архіўных крыніц)» (Ганна Запартыка), «Апошні наратнік Змітрака Астапенкі» (Віктар Жыбуль), «Невядомыя інскрыпты Якуба Коласа на кнігах» (Васіліна Міцкевіч), «Ворагі і героі. Ваенныя дарогі беларускіх пісьменнікаў» (Міхаіл Бараноўскі), «Нерэалізаваная мара Якуба Коласа: чаму нацыянальны класік так і не напісаў твор, прысвячаны Крычаўскуму паўстанню?» (Аляксандр Крыжэ-

віч), «Радашковіцкі асяродак Зінаіды Бандарынай: Тамара Сакалова і Кацярына Жалязоўская» (Аксана Данільчык), «Дакументы пісьменніка і навукоўца Міхася Ганчарыка ў Дзяржаўным архіве Магілёўскай вобласці» (Алег Дзялячкоў), «Асоба Андрэя Канстанцінавіча Сніткі (1866–1920) у гісторыі краю» (Юры Бачышча), «Кастусь Маеўскі і беларускі фальклор. Гісторыя жыцця і дзейнасці невядомага збріальніка з Валожыншчыны» (Яніна Грыневіч).

У дзень канферэнцыі адбылося адкрыццё выставы «Клічу вас я на пабеду...», названай паводле радка з верша «Беларускім партызанам» Янкі Купалы. На выставе экспануюцца дакументы, звязаныя з жыццём і дзейнасцю беларускіх пісьменнікаў, мастакоў, артыстаў у час Вялікай Айчыннай вайны, з асэнсаваннем ваенных падзеяў у творах літаратуры, выяўленчага мастацтва, тэатра і кіно, а таксама памяцю пра загінулыя. На вітрыне прадстаўлены кніжныя і перыядычныя выданні 1940-х гг., у тым ліку падшыўкі вядомых газет «Партызанская дубінка» і «Раздавім фашысцкую гадзіну».

Паводле
інформацыі БДАМЛіМ

Удзельнікі чытання